

แนวทางการปฏิบัติกรณีคนหายพลัดหลงและศพนิรนาม

๑. ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสนับสนุนการปฏิบัติงานติดตามคนหายและพิสูจน์ศพนิรนาม พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๑๔, ข้อ ๑๕, ข้อ ๑๖ และ ข้อ ๑๗

๑.๒ ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๔ บทที่ ๓ การดำเนินการเกี่ยวกับคนหายพลัดหลงและได้คืน

๑.๓ ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๐ บทที่ ๒ การตรวจพิสูจน์ศพที่ไม่ทราบว่าเป็นผู้ตายเป็นใคร

๑.๔ คำสั่ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๗๔๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การจัดทำข้อมูลคนหายพลัดหลงและข้อมูลศพที่ไม่ทราบว่าเป็นผู้ตายเป็นใคร

๑.๕ มติคณะกรรมการพัฒนาระบบการติดตามคนหายและการพิสูจน์ศพนิรนาม (ค.พ.ศ.) ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบแนวทางการปฏิบัติกรณีคนหายและกรณีศพนิรนาม

๒. แนวทางการปฏิบัติกรณีคนหายพลัดหลง

๒.๑ การจัดทำแบบรายงาน

แบบรายงานที่เกี่ยวข้องกับคนหายพลัดหลง มีดังนี้

๒.๑.๑ แบบแจ้งคนหาย (แบบ คพศ.๑)

๒.๑.๒ แบบแจ้งคนหายได้คืน (แบบ คพศ.๕)

๒.๑.๓ แบบข้อมูลรับแจ้งเหตุคนหายพลัดหลง (แบบ ศบคน - ๑)

๒.๑.๔ แบบรายงานรับแจ้งคนหายได้คืน (แบบ ศบคน - ๒)

๒.๑.๕ แบบรายงานสถิติคนหายพลัดหลง (แบบ ศบคน - ๕)

๒.๒ การจัดส่งแบบรายงาน

ให้หัวหน้าสถานีตำรวจรายงานข้อมูลเบื้องต้น โดยจัดส่งแบบข้อมูลรับแจ้งเหตุคนหายพลัดหลง (แบบ ศบคน - ๑) ผ่านแอปพลิเคชัน LINE ในแต่ละระดับ ตามแนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งกลุ่ม LINE ในการรับแจ้งข้อมูลคนหาย ศพนิรนาม ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับจากที่ได้จัดทำข้อมูลแล้วเสร็จ ต่อมาภายหลังหากสามารถติดตามคนหายพบแล้ว ให้รายงานเพิ่มเติมตามแบบรายงานรับแจ้งคนหายได้คืน (แบบ ศบคน - ๒) ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่วันที่พบตัว

๒.๓ หน้าที่ของสถานีตำรวจ

๒.๓.๑ ให้ทุกสถานีตำรวจจัดตั้ง ศูนย์บริหารจัดการคนหายและศพนิรนาม ระดับสถานีตำรวจ เรียกโดยย่อว่า “ศบคน.สน./สภ.” โดยมี ผกก./สวญ./สว. เป็น ผอ.ศบคน.สน./สภ. และให้สามารถประกอบกำลังได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๒.๓.๒ เมื่อมีผู้มาแจ้งความเกี่ยวกับคนหาย คนพลัดหลง พนักงานสอบสวนผู้รับแจ้งต้องให้ความสำคัญและตอบสนองดำเนินการในทันที ห้ามมิให้ยกเหตุอ้างว่าต้องรอให้ครบ ๒๔ ชั่วโมงก่อน โดยสอบถามรายละเอียด ในเบื้องต้นจากผู้แจ้งและ/หรือพยาน แล้วรีบแจ้งศูนย์วิทยุเครือข่ายในสังกัด และหน่วยข้างเคียง เช่น กองบังคับการตำรวจทางหลวง กองบังคับการตำรวจรถไฟ กองบังคับการตำรวจน้ำ รวมทั้งด่านตรวจคนเข้าเมือง เพื่อสกัดกั้นตามด่านใกล้เคียงหรือจุดที่คาดว่าผู้ถูกล่อลวงลักพาจะผ่านไป โดยด่วน เป็นต้น ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในสถานที่เกิดเหตุโดยมิชักช้า

๒.๓.๓ หลังจากที่ได้รับรายงานข้อมูลเบื้องต้น ตาม ๒.๒ แล้ว ให้ดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติกรณีคนหายตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบการติดตามคนหายและการพิสูจน์ศพนิรนาม (ค.พ.ศ.) กำหนด โดยให้เร่งรัดพนักงานสอบสวน รีบดำเนินการบันทึกข้อมูลคนหาย ตามแบบแจ้งคนหาย (แบบ คพศ.๑) ในระบบงานตามโครงการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางในการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลบุคคลสูญหายและพิสูจน์ศพนิรนาม ของ ค.พ.ศ. ใน website ชื่อ www.thaimissing.go.th ให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากสามารถติดตามคนหายพลัดหลงพบแล้ว ให้รีบดำเนินการบันทึกข้อมูลคนหายได้คืน ตามแบบแจ้งคนหายได้คืน (แบบ คพศ.๕) ในระบบ ให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่วันที่พบตัว แล้วส่งพิมพ์รายงานตาม แบบ คพศ.๑ หรือ แบบ คพศ.๕ จากระบบ ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน แล้วลงชื่อพนักงานสอบสวนในแบบรายงานจัดเก็บไว้เป็นหลักฐาน โดยไม่ต้องจัดส่งเอกสารไปยัง ทว., ศพฐ.๑ - ๑๐ และ พฐ.จว. อีกแต่อย่างใด โดยให้ถือว่า ข้อมูลที่บันทึกในระบบฐานข้อมูลกลางในการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลบุคคลสูญหายและพิสูจน์ศพนิรนาม ของ ค.พ.ศ. เป็นการออกประกาศและถอนประกาศตามระเบียบของ ตร.

การกรอกคำหารูปพรรณคนหาย ให้กรอกข้อความให้ละเอียดเพียงพอที่เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือบุคคลที่พบเห็น จะมั่นใจได้ว่าบุคคลนั้นเป็นบุคคลที่ได้รับแจ้งหายไว้

๒.๓.๔ กรณีที่สถานีตำรวจได้รับแจ้งเบาะแสบุคคลสูญหายจาก ทว./เลขานุการ คบคน.ตร. ซึ่งเป็นข้อมูลคนหายที่ประชาชนโทรศัพท์ขอความช่วยเหลือมายังศูนย์รับแจ้งข้อมูลข่าวสาร ๑๕๕๙ หรือสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม หรือสำนักงานยุติธรรมจังหวัด หรือศูนย์ดำรงธรรม หรือมูลนิธิกระเจกเงา ให้พนักงานสอบสวนที่ได้รับมอบหมายประสานรายละเอียดกลับไปยังผู้แจ้ง โดยแนะนำให้ผู้แจ้งมาลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐาน แล้วดำเนินการบันทึกข้อมูลคนหายพลัดหลงในระบบงานตามโครงการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางในการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลบุคคลสูญหายและพิสูจน์ศพนิรนาม ของ ค.พ.ศ. ภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

๒.๓.๕ ถ้าการสอบสวนรับแจ้งนั้นมีเหตุอันควรสงสัย หรือเชื่อมั่นว่าจะเกี่ยวข้องกับ การเมือง ให้ทำการสอบสวนมูลกรณีโดยละเอียด และรายงานด่วนถึง ตร. (ผ่าน บช.ส.) เพื่อพิจารณาสั่งการ ให้ดำเนินการสืบสวนติดตามเป็นกรณีพิเศษ

๒.๓.๖ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจ มอบหมายรองหัวหน้าหน่วยที่รับผิดชอบงานสืบสวน เป็น รอง ผอ.ศบก.คน. ในระดับสถานีตำรวจ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการสั่งงาน ประสานการปฏิบัติ ติดตามคนหาย และหมั่นไปติดต่อเยี่ยมเยียนเป็นระยะ ๆ โดยให้มีรายละเอียดวัน เดือน ปีที่สืบสวนติดตามและได้ไปเยี่ยมเยียนสอบถามกับผู้ใด โดยให้ผู้นั้นลงลายมือชื่อในบันทึกการสืบสวนติดตามเป็นหลักฐานด้วย

๒.๓.๗ ให้พนักงานสอบสวนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้สืบสวนติดตามคนหาย จัดทำ “บันทึกการสืบสวนบุคคลสูญหาย” โดยมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับบุคคลผู้สูญหาย แนวทางการสืบสวน ติดตามที่ได้ดำเนินการไว้ และให้มีการส่งมอบบันทึกการสืบสวน ดังกล่าว ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบคนใหม่ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายตำแหน่งหรือเปลี่ยนแปลงงานที่รับผิดชอบ เพื่อให้การสืบสวนติดตามมีความ ต่อเนื่อง แล้วรายงานผลการสืบสวนติดตามมายัง ทว./เลขานุการ คบคน.ตร. ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๒.๓.๘ ให้ทุกสถานีตำรวจจัดทำสมุดสารบบคนหาย ตามแบบแนบท้ายหนังสือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๑๑.๒๒/๑๒๒๗ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ จัดเก็บไว้ที่สถานีตำรวจ พร้อมกับจัดทำแฟ้มเก็บรวบรวมรายงานดำเนินรูปพรรณคนหาย และรายงานการได้ตัวคนหายคืน เพื่อการ ตรวจสอบ ค้นหา และเป็นข้อมูลสนับสนุนการทำงานในงานการบริหารจัดการคนหายและศพนิรนาม

๒.๓.๙ หากต้องมีการดำเนินการตามกระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อยืนยันเอกลักษณ์บุคคลว่าผู้ตายเป็นใคร เป็นคนหายหรือไม่ ให้พนักงาน สอบสวนประสานขอความร่วมมือโดยให้ระบุในท้ายแบบข้อมูลรับแจ้งเหตุคนหายพลัดหลง (แบบ ศบคน - ๑) หรือแบบข้อมูลรับแจ้งเหตุศพนิรนาม (แบบ ศบคน - ๓) ว่า “พนักงานสอบสวน มีความเห็นว่า จะต้องมีการ ดำเนินการตามกระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อยืนยันเอกลักษณ์ บุคคลว่าผู้ตายเป็นใคร จึงประสานขอความร่วมมือกลุ่มงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล สพฐ.ตร. ในการ รวบรวมข้อมูลก่อนการเสียชีวิต (Ante Mortem - AM)”

๒.๓.๑๐ ให้พนักงานสอบสวนรายงานผลการสืบสวนติดตามมายัง ทว./เลขานุการ คบคน.ตร. ภายใน ๓๐ วัน จนกว่าจะพบตัว

๒.๓.๑๑ ให้พนักงานสอบสวนรายงานสถิติคนหายพลัดหลง ตามแบบรายงานสถิติ คนหายพลัดหลง (แบบ ศบคน - ๕) มายัง ทว./เลขานุการ คบคน.ตร. ภายในวันที่ ๕ ของเดือน

๒.๔ การปฏิบัติหลังพบตัวคนหาย

๒.๔.๑ กรณีที่ติดตามพบตัวคนหาย หรือมีผู้มาแจ้งว่า ได้พบตัวคนหายแล้วด้วย ประการใดก็ตาม ให้พนักงานสอบสวนซักถามถึงสาเหตุที่หายไปอย่างแท้จริง ตลอดจนการใช้ชีวิตระหว่าง ที่หาย และให้ทำการอบรมสั่งสอนมิให้หลบหนีไปอีก แล้วให้รับดำเนินการบันทึกข้อมูลคนหายพลัดหลง ในรายที่ได้บันทึกในระบบงานตามโครงการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางในการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูล บุคคลสูญหายและพิสูจน์ศพนิรนาม ของ ค.พ.ศ. ตามแบบแจ้งคนหายได้คืน (แบบ คพศ.๕) ให้แล้วเสร็จ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่วันที่พบตัว และให้รายงานตามแบบรายงานรับแจ้งคนหายได้คืน (แบบ ศบคน - ๒) ผ่านแอปพลิเคชัน LINE ในแต่ละระดับ ตามแนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งกลุ่ม LINE ในการรับแจ้ง ข้อมูลคนหาย ศพนิรนาม ภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่วันที่พบตัว

ถ้าการสอบสวนสาเหตุการหายนั้นมีความเสี่ยงสูง หรือเชื่อมั่นว่าจะ เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางอาญา ให้ทำการสอบสวนมูลกรณีโดยละเอียด เพื่อดำเนินคดีอาญากับ ผู้กระทำความผิด

ให้พนักงานสอบสวนที่รับตัวคนหายเป็นผู้นำส่งผู้ปกครอง หรือสถานีตำรวจ ที่คนหายมีภูมิลำเนาอยู่แล้วแต่กรณี ก่อนนำส่งให้ติดต่อญาติหรือผู้ปกครองของคนหาย หรือสถานีตำรวจ

ที่คนหายมีภูมิลำเนา เพื่อกำหนดวัน เวลา สถานที่ให้มารับตัวคนหาย หากผู้ปกครองไปรับไม่ได้หรือมีเหตุขัดข้องให้นำตัวคนหายไปฝากไว้ที่หน่วยงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประจำจังหวัดนั้น ๆ

๒.๔.๒ กรณีที่พนักงานสอบสวนได้รับแจ้งจากสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาระบบการติดตามคนหายและการพิสูจน์ศพนิรนาม ซึ่งเป็นข้อมูลจากการตรวจพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลตามระบบของ ค.พ.ศ. หากระบุตัวได้ว่าคนหายตรงกับฐานข้อมูลคนนิรนาม ที่อยู่ในระบบของ ค.พ.ศ. ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตาม ๒.๔.๑ โดยอนุโลม หากคนหายตรงกับฐานข้อมูลศพนิรนาม ที่อยู่ในระบบของ ค.พ.ศ. ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติกรณีศพนิรนาม

๒.๕ หน้าที่ของกองทะเบียนประวัติอาชญากร

๒.๕.๑ ให้ ทว. ดำเนินการประมวลผลข้อมูลคนหาย และคนหายได้คืน ในระบบงานตามโครงการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางในการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลบุคคลสูญหายและพิสูจน์ศพนิรนาม ของ ค.พ.ศ. แล้วจัดทำเป็นสถิติประจำเดือน/ปี พร้อมสรุปเป็นสถิติเปรียบเทียบให้เป็นปัจจุบัน รายงานประธาน คบคน.ตร. ทราบ ทุกวันที่ ๕ ของเดือน

๒.๕.๒ กรณีสถานีตำรวจจัดส่งแบบข้อมูลรับแจ้งเหตุคนหายพลัดหลง (แบบ ศบคน - ๑) และ แบบรายงานรับแจ้งคนหายได้คืน (แบบ ศบคน - ๒) ผ่านแอปพลิเคชัน LINE ให้ ทว. ใช้เป็นข้อมูลสำหรับตรวจสอบกับข้อมูลคนหายที่พนักงานสอบสวนบันทึกในระบบงานตามโครงการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางในการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลบุคคลสูญหายและพิสูจน์ศพนิรนาม ของ ค.พ.ศ. และดำเนินการประสานพนักงานสอบสวนให้ระบบฐานข้อมูลคนหายมีความครบถ้วนต่อไป

๓. แนวทางการปฏิบัติกรณีศพนิรนาม

๓.๑ การจัดทำแบบรายงาน

แบบรายงานที่เกี่ยวข้องกับศพนิรนาม มีดังนี้

๓.๑.๑ แบบแจ้งศพนิรนาม (แบบ คพศ.๓) สำหรับพนักงานสอบสวน

๓.๑.๒ แบบบันทึกข้อมูลศพนิรนาม (แบบ คพศ.๔) สำหรับแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์

๓.๑.๓ แบบข้อมูลรับแจ้งเหตุศพนิรนาม (แบบ ศบคน - ๓)

๓.๑.๔ แบบรายงานการพิสูจน์ทราบบุคคล (แบบ ศบคน - ๔)

๓.๑.๕ แบบรายงานสถิติศพนิรนาม (แบบ ศบคน - ๖)

๓.๒ การจัดส่งแบบรายงาน

เมื่อมีผู้มาแจ้งความพบศพนิรนาม หรือขึ้นส่วนอวัยวะของมนุษย์ที่ทำให้เชื่อหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีบุคคลเสียชีวิต โดยไม่สามารถระบุได้ว่าศพหรือขึ้นส่วนอวัยวะเป็นผู้ใด ให้หัวหน้าสถานีตำรวจรายงานข้อมูลเบื้องต้น โดยจัดส่งแบบรายงานข้อมูลรับแจ้งเหตุศพนิรนาม (แบบ ศบคน - ๓) ผ่านแอปพลิเคชัน LINE ในแต่ละระดับ ตามแนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งกลุ่ม LINE ในการรับแจ้งข้อมูลคนหาย

ศพนิรนาม ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับจากที่ได้จัดทำข้อมูลแล้วเสร็จ ต่อมาภายหลังหากสามารถระบุได้ว่าผู้ตาย
เป็นใครแล้ว ให้รายงานเพิ่มเติมตามแบบรายงานการพิสูจน์ทราบบุคคล (แบบ ศบค.น - ๔) ภายใน ๒๔ ชั่วโมง
นับแต่วันที่ทราบชื่อ

๓.๓ หน้าที่ของสถานีตำรวจ

๓.๓.๑ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้แจ้งกลุ่มงานตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ กองพิสูจน์
หลักฐานกลาง สพฐ.ตร. ทราบ โดยให้เจ้าหน้าที่กลุ่มงานตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุร่วมกับพนักงานสอบสวน
ไปทำการตรวจที่เกิดเหตุ ถ่ายภาพ ตรวจเก็บร่องรอยวัตถุพยานต่าง ๆ พร้อมถ่ายภาพไว้ ถ้าพนักงานสอบสวน
เห็นว่าการตรวจพิสูจน์ศพไม่ควรกระทำในที่พบศพ โดยมีเหตุอันสมควรจะส่งศพไปยัง นต.รพ.ตร. หรือ
โรงพยาบาลของรัฐที่มีแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ซึ่งได้รับวุฒิบัตรหรือได้รับหนังสืออนุมัติจากแพทยสภาปฏิบัติ
หน้าที่เพื่อดำเนินการดังกล่าวก็ได้ โดยให้แพทย์ผู้ทำการชันสูตรพลิกศพบันทึกข้อมูลตามแบบบันทึกข้อมูล
ศพนิรนาม (แบบ คพศ.๔)

๓.๓.๒ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการประสานแพทย์ผู้ทำการชันสูตรพลิกศพ เพื่อ
จัดเก็บตัวอย่างเลือด หรือสารคัดหลั่ง หรือสิ่งที่จะใช้ตรวจสอบสารพันธุกรรม (DNA) จากศพนิรนาม ส่งไปยัง
นต.รพ.ตร. ทุกราย โดยระบุไว้หน้ากล่องพัสดุไปรษณีย์ว่า “ตัวอย่างดีเอ็นเอ”

ในพื้นที่จังหวัดอื่นนอกเขตกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งกลุ่มงานตรวจสอบสถานที่
เกิดเหตุ ศพฐ.๑ - ๑๐ หรือ พฐ.จว. ที่รับผิดชอบแล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตาม ๓.๓.๑ - ๓.๓.๒

๓.๓.๓ หลังจากที่ยังมีรายงานข้อมูลเบื้องต้น ตาม ๓.๒ แล้ว ให้ดำเนินการตามแนวทาง
การปฏิบัติกรณีศพนิรนามตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบการติดตามคนหายและการพิสูจน์ศพนิรนาม
(ค.พ.ศ.) กำหนด โดยให้เร่งรัดพนักงานสอบสวน รับผิดชอบการบันทึกข้อมูลพบศพนิรนาม ตามแบบแจ้ง
ศพนิรนาม (แบบ คพศ.๓) ในระบบงานตามโครงการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางในการจัดเก็บและสืบค้น
ข้อมูลบุคคลสูญหายและพิสูจน์ศพนิรนาม ของ ค.พ.ศ. ใน website ชื่อ www.thaimissing.go.th ให้แล้ว
เสร็จภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่วันที่รับแจ้ง แล้วส่งพิมพ์แบบแจ้งศพนิรนาม (แบบ คพศ.๓) จากระบบ
ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน แล้วลงชื่อพนักงานสอบสวนในแบบรายงานจัดเก็บไว้เป็นหลักฐาน และแนบ
สำเนาไปกับศพ หรือแจ้งไปยังหน่วยงานชันสูตรว่าศพดังกล่าวน่าจะเป็นศพนิรนาม

๓.๓.๔ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือ ๑๐ นิ้ว ของผู้ตาย จำนวน ๓ ฉบับ ติดสำนวนการสอบสวน
และสำเนาสำนวนการสอบสวน ๒ ฉบับ แล้วส่งไปตรวจสอบยัง ทว. ๑ ฉบับ พร้อมรายงานชันสูตรพลิกศพ
ภาพถ่ายศพ รวมทั้งภาพถ่ายเกี่ยวกับทรัพย์สินทุกชนิดของผู้ตาย โดยให้จัดส่งในวันที่พิมพ์ลายนิ้วมือหรือ
ในวันรุ่งขึ้น และให้เก็บรักษาทรัพย์สินไว้โดยให้นำระเบียบการเก็บรักษาของกลางมาใช้โดยอนุโลม เพื่อมอบ
แก่ทายาทหรือญาติของผู้ตาย

๓.๓.๕ หากผลการสอบสวนดำเนินคดีอาญา มีความเห็นว่าจะต้องมีการดำเนินการ
ตามกระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อการยืนยันเอกลักษณ์บุคคลว่า

ผู้ตายเป็นใคร ให้พนักงานสอบสวนประสานขอความร่วมมือ โดยให้ระบุในท้ายแบบข้อมูลรับแจ้งเหตุคนหายพลัดหลง (แบบ ศบคน - ๑) หรือแบบข้อมูลรับแจ้งเหตุศพนิรนาม (แบบ ศบคน - ๓) ว่า “พนักงานสอบสวนมีความเห็นว่า จะต้องมีการดำเนินการตามกระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อการยืนยันเอกลักษณ์บุคคลว่าผู้ตายเป็นใคร จึงประสานขอความร่วมมือกลุ่มงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล สพฐ.ตร. ในการรวบรวมข้อมูลก่อนการเสียชีวิต (Ante Mortem - AM)”

๓.๔ การจัดการศพ

หลังจากที่ได้มีการพิสูจน์ศพแล้ว พนักงานสอบสวนต้องดำเนินการ ดังนี้

๓.๔.๑ กรณีเป็นศพที่พิสูจน์ทราบแล้วว่ามีทายาท ญาติ หรือผู้มีสิทธิมาติดต่อขอรับศพไปจัดการตามประเพณี ให้พนักงานสอบสวนมอบศพให้ทายาท ญาติ หรือผู้มีสิทธิ หลังจากที่ได้มีการตรวจสอบความสัมพันธ์เกี่ยวข้องจนแน่ชัดแล้ว ให้บันทึกไว้เป็นหลักฐานและลงนามร่วมกัน

๓.๔.๒ กรณีเป็นศพที่ไม่มีทายาท ญาติ หรือผู้มีสิทธิ มาติดต่อขอรับศพ หรือเป็นศพที่ยังไม่ทราบผู้ตายเป็นใคร เมื่อรักษาศพไว้ ณ สถานที่ชันสูตรศพอย่างน้อยเป็นเวลา ๓ วัน แล้ว ให้แจ้งเทศบาลท้องถิ่น สมาคม หรือมูลนิธิเพื่อการนี้ รับศพไปจัดการเก็บที่สุสาน และให้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๔.๒.๑ ให้จัดทำสมุดทะเบียนส่งศพฝัง โดยมีรายละเอียด ตามแบบแนบท้ายหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๑๑.๒๒/๑๒๒๗ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕

๓.๔.๒.๒ ประสานเทศบาลท้องถิ่น สมาคม หรือมูลนิธิเพื่อการนี้ กำหนดหมายเลขหลุมฝังศพ

๓.๔.๒.๓ จัดทำแผ่นป้ายชื่อศพ (ถ้าศพยังไม่มีชื่อหรือยังไม่ทราบชื่อให้เขียนว่าศพ “ชาย” หรือ “หญิง” เท่าที่จะทำได้) วันที่ส่ง หมายเลขหลุมฝังศพ เหตุตาย โดยติดไว้ที่ด้านหน้าของหลุมศพ แล้วถ่ายภาพเก็บไว้เพื่อเป็นหลักฐาน

๓.๔.๒.๔ ให้ผู้เกี่ยวข้องจัดการห่อศพให้เรียบร้อย พร้อมจัดทำป้ายชื่อศพ (ถ้าศพยังไม่มีชื่อหรือยังไม่ทราบชื่อให้เขียนว่าศพ “ชาย” หรือ “หญิง” เท่าที่จะทำได้) หมายเลขศพติดไว้บนผ้าห่อศพ และตัวศพ จากนั้นจึงส่งมอบศพไปเก็บยังสุสาน

๓.๔.๓ การขุดศพ

๓.๔.๓.๑ เมื่อได้รับการร้องขอให้ขุดศพ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ ดังนี้

๑) เมื่อมีญาติมาแสดงความจำนงในการขอรับศพที่ฝังไว้ ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารจากพนักงานสอบสวนที่ญาติของผู้เสียชีวิตนำมาแสดง และตรวจสอบหลักฐานบัตรประจำตัวของผู้มาติดต่อขอรับศพ

๒) ตรวจสอบจากวันที่ฝัง เลขที่หลุมในสมุดทะเบียนส่งศพฝัง

๓) ตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดของผู้เสียชีวิตและญาติผู้ขอรับศพ

๔) ดำเนินการขุดศพ และให้ญาติผู้ขอรับศพลงชื่อรับศพในสมุด

ทะเบียนฝังศพ

๓.๔.๓.๒ การขุดศพเพื่อเผาหรือประกอบพิธีทางศาสนา (ทำลาย) เช่น กรณี
ล้างป่าช้า

๑) กรณีที่แพทย์ระบุสาเหตุการตายว่า เป็นการตายตามธรรมชาติ
จะทำได้เมื่อฝังศพไว้นานกว่าระยะเวลาที่กฎหมายเรื่องบุคคลสาบสูญกำหนดไว้

๒) กรณีการตายที่เกี่ยวกับคดี จะทำได้เมื่อฝังศพไว้นานกว่า
ระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดอายุความไว้

๓.๕ พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ต้องรีบดำเนินการสืบสวน ให้ทราบว่าผู้ตายเป็นใคร
รวมทั้งให้ความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารจัดการคนหายและศพนิรนาม
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อได้รับการประสาน โดยเฉพาะข้อมูลศพไม่ทราบชื่อและการค้นศพให้แก่ญาติ
ที่มาขอรับศพไปจัดการตามประเพณีซึ่งเป็นอำนาจของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ หากพนักงานสอบสวน
ผู้รับผิดชอบย้ายไปอยู่สังกัดอื่น หรือไม่สามารถติดต่อได้ ให้อยู่ในความรับผิดชอบของหัวหน้าพนักงาน
สอบสวนในการดำเนินการแทน

๓.๖ การปฏิบัติหลังทราบชื่อศพ

เมื่อทราบว่าผู้ตายเป็นใครแล้ว ให้รีบดำเนินการบันทึกข้อมูลเพิ่มเติม ในส่วนของ
ศพไม่ทราบชื่อที่ได้บันทึกในระบบงานตามโครงการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางในการจัดเก็บและสืบค้น
ข้อมูลบุคคลสูญหายและพิสูจน์ศพนิรนาม ของ ค.พ.ศ. ให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่วันที่ทราบชื่อ
โดยให้รายงานตามแบบรายงานการพิสูจน์ทราบบุคคล (แบบ ศบคน - ๔) ผ่านแอปพลิเคชัน LINE ในแต่ละ
ระดับ ตามแนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งกลุ่ม LINE ในการรับแจ้งข้อมูลคนหาย ศพนิรนาม ภายใน ๒๔ ชั่วโมง
นับแต่วันที่ทราบชื่อ

๓.๗ หน้าที่ของกองทะเบียนประวัติอาชญากร

๓.๗.๑ ให้ ทว. ดำเนินการประมวลผลข้อมูลศพนิรนาม ในระบบงานตามโครงการ
จัดทำระบบฐานข้อมูลกลางในการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลบุคคลสูญหายและพิสูจน์ศพนิรนาม ของ
ค.พ.ศ. แล้วจัดทำเป็นสถิติศพนิรนามประจำเดือน/ปี พร้อมสรุปเป็นสถิติเปรียบเทียบให้เป็นปัจจุบัน
รายงาน ประธาน คบคน.ตร. ทราบ ทุกวันที่ ๕ ของเดือน

๓.๗.๒ กรณีสถานีตำรวจจัดส่งแบบข้อมูลรับแจ้งเหตุศพนิรนาม (แบบ ศบคน - ๓)
และแบบรายงานการพิสูจน์ทราบบุคคล (แบบ ศบคน - ๔) ผ่านแอปพลิเคชัน LINE ให้ ทว. ใช้เป็นข้อมูล
สำหรับตรวจสอบกับข้อมูลศพนิรนามที่พนักงานสอบสวนบันทึกในระบบงานตามโครงการจัดทำระบบ
ฐานข้อมูลกลางในการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลบุคคลสูญหายและพิสูจน์ศพนิรนาม ของ ค.พ.ศ. เพื่อ
ดำเนินการให้ระบบฐานข้อมูลศพนิรนาม มีความครบถ้วนต่อไป

๓.๗.๓ การตรวจสอบแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือศพไม่ทราบชื่อ

ทว. ตรวจสอบแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือศพไม่ทราบชื่อในระบบฐานข้อมูลลายพิมพ์นิ้วมือของ ทว. หากพบประวัติ ให้แจ้งพนักงานสอบสวนทราบ เพื่อแจ้งทนายท ญาติหรือผู้มีสิทธิรับศพ ไปจัดการตามประเพณี แต่หากตรวจสอบไม่พบประวัติ ให้ประสานกับกรมการปกครอง เพื่อจัดส่งภาพลายพิมพ์นิ้วมือนั้นเข้าตรวจสอบกับฐานข้อมูลลายพิมพ์นิ้วมือนะเบียนราษฎร กรมการปกครอง

๓.๗.๓.๑ กรณีตรวจไม่พบลายพิมพ์นิ้วมือในฐานข้อมูลลายพิมพ์นิ้วมือนะเบียนราษฎร กรมการปกครอง ให้จัดเก็บลายพิมพ์นิ้วมือไว้ในระบบฐานข้อมูลลายพิมพ์นิ้วมือของ ทว. สำหรับตรวจเปรียบเทียบ เมื่อมีการร้องขอ

๓.๗.๓.๒ กรณีตรวจพบลายพิมพ์นิ้วมือตรงกับลายพิมพ์นิ้วมือในฐานข้อมูลลายพิมพ์นิ้วมือของหน่วยงานอื่น และได้รับการยืนยันผลการตรวจเปรียบเทียบจาก พฐก. ให้ ทว. ดำเนินการ ดังนี้

๑) แจ้งพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบทราบ เพื่อดำเนินการค้นศพ ให้แก่ญาติต่อไป

๒) ตรวจสอบข้อมูลของศพที่ทราบชื่อแล้วกับข้อมูลคนหายในระบบอาทิ เลขประจำตัวประชาชน รูปถ่าย ฯลฯ หากเป็นบุคคลเดียวกันให้แจ้งพนักงานสอบสวนที่บันทึกข้อมูลคนหาย ทราบ เพื่อทำการบันทึกข้อมูลคนหายได้คืนอีกส่วนหนึ่ง
